

SELVIITYMISOPAS MAAILMANLOPUN LAPSELLE

VIIDES LÖNNSTRÖM-PROJEKTI ESILLÄ RAUMALLA 22.10.–4.12.2022

Nastja Säde Rönkön *Selviytymisopas maailmanlopun lapselle* on nähtävillä kuuden viikon ajan Raumalla uniikissa tehdasympäristössä. Teos on viides Lönnströmin taidemuseon tuottama nykytaiteen Lönnström-projekti. Rönkkö valittiin 67 hakijan joukosta Lönnström-projektin toteuttajaksi joulukuussa 2020 ja hän on työstänyt teosta vuosien 2021–2022 aikana. Lönnströmin taidemuseo on teoksen rahoittaja 100 000 euron kokonaisbudjetilla.

Teoksessa kuvitellaan ja unelmoidaan mahdollisia tulevaisuuksia. Sen 26 erillistä videota sisältävät erilaisia näkymiä elämästä jonkin merkittävän muutoksen keskellä. Videot käsittelevät suurista käännekohtista, kriiseistä tai katastrofeista selviytymistä tunnetasolla ja käytännössä. Kokonaisuuden teemoihin voi eläytyä heijastaen niitä omiin tunnetiloihin tai laajemmin käsillä oleviin globaaleihin kriiseihin. Miten voimme valmistautua tuntemattomaan, ja mikä olisi tällaisen tilanteen edellä pelastamisen arvoista? Millaista tietoa ja mitä muistoja haluaisimme välittää tuleville sukupolville, jos edessä olisi peruuttamaton muutos? Millaisessa yhteiskunnassa eläisimme käännekohtan jälkeen?

TYHJÄ TEHDASMILJÖÖ TUKEE TEOKSEN SISÄLTÖÄ

Teos esitetään Rauman Kaivopuiston teollisuusalueella sijaitsevassa tyhjässä kiinteistön osassa. Alkujaan alueen rakennukset ovat kuuluneet Lönnström-yhtiöiden tehtaille, ja kyseinen kaksiosainen halli on toiminut henkilöstötilana. Pitkään käyttämättömänä ollut tila vanhoine peseytymishuoneineen luo ainutkertaiset, videoiden sisältöjä kannattelevat puitteet installaation esittämiselle.

26-osaisessa videoteoksessa liikutaan määrittämättömissä ajoissa ja paikoissa. Viipyilevän kuvaston lähtökohtia ovat Nastja Säde Rönkön kirjoittamat runomuotoiset tekstit, jotka perustuvat aakkosiin. Jokainen video alkaa joukolla tietyllä kirjaimella alkavia sanoja, jotka johdattavat tekstin, kuvan ja äänimaailman kokonaisuuteen. Tekstit vaihtelevat tyyliltään lempeistä rakkauden osoituksista tieteiskirjallisuutta tai -elokuvia muistuttaviin kuvauksiin, joissa etsitään selviytymiskeinoja maailmanlopun jälkeisessä ajassa. Yksittäiset videot ovat tulvillaan kaipausta, jonka kohteita ovat menneet kokemukset, tapahtumat ja ihmiset. Samalla ne sisältävät konkreettista selviytymistietoa esimerkiksi ravintoon tai lääkitsemiseen liittyen.

YHTEISÖLLISYYS VAHVASTI MUKANA

Nyt nähtävä videoinstallaatio on monitaiteellisen prosessin lopputulos ja huipentuma. Projekti käynnistyi kesällä 2021, jolloin Nastja Säde Rönkkö veti Raumalla 13–17-vuotiaille nuorille suunnatun viisipäiväisen päiväleirin. Leirillä käsiteltiin maapallon tulevaisuutta, uhkakuvien herättämiä tunteita, kriisitilanteista selviytymistä ja ilmastotoivoa taiteen keinoin ja erilaisin harjoittein. Yksi leiripäivistä oli metsäpäivä, jolloin opeteltiin käytännön selviytymistaitoja eräoppaan johdolla. Osallistujat saivat opetusta myös kotivarasta ja ruokatiedosta. Nuorissa leirin aikana heränneet ajatukset ja tunteet ovat suodattuneet myös videoteokseen.

Syksyllä 2021 osia videoteoksesta kuvattiin Raumalla Teresia ja Rafael Lönnströmin kotimuseossa sekä teoksen esityspaikkana toimivassa kiinteistössä. Näyttelijöinä oli paikallisia nuoria. Teosta on kuvattu myös muualla Suomessa sekä suurelta osin Espanjassa. Nastja Säde Rönkön kanssa on työskennellyt monilukuinen osaajien joukko, kuten **Aake Kivalo** (kuvaus), **Timo Kaukolampi** (musiikki ja ääni), **Heli Kota** (leikkaus) ja **Juha Vehmaanperä** (asut ja stailaus). Videoissa esiintyy teatterinharrastajia ja useita ammattinäyttelijöitä. Esiintyjä ovat mm. **Elsi Sloan**, **Sall Lam Toro** ja **Rosaliina Paavilainen**.

“Olen ylpeä Lönnströmin taidemuseon saadessa esitellä Nastja Säde Rönkön tähänastisen uran suurimman videoinstallaation näin erityisessä paikassa. Tila nostaa teoksen teemat aivan omalle tasolleen. Meille esityspaikka on myös historialtaan merkittävä, kun se on ollut osa säätiömme perustajan omistamia yhtiöitä. On hienoa, että tila on nyt taiteen ja taideyleisön käytössä”, toteaa museonjohtaja **Silja Lehtonen**. “Nastja Säde Rönkön työskentelyssä olen pitkään ihailut hänen taitoaan välittää toivoa, rakkautta ja valoa. Vaikka teoksessa käsitelläänkin jonkinlaisen lopun jälkeistä aikaa, näen teoksen vahvana viestinä sen, että tietyt asiat ovat pysyviä myös kriisien sävyttämässä maailmassa.”

PÄÄSYMAKSUTON NÄYTTELY

Teos on esillä 22.10.–4.12. osoitteessa Kaivopuistontie 33. Näyttelytila sijaitsee Kaivopuiston teollisuusalueella, ja alueelle sijoitettavat opasteet johdattavat sen sisäänkäynnille. Näyttely on avoinna päivittäin: maanantaista perjantaihin klo 15–19 ja lauantaisin ja sunnuntaisin klo 12–17. Sisäänkäynti on kaikille kävijöille ilmainen. Teos on englanninkielinen, ja tekstien suomennoksia voi lukea omasta mobiililaitteesta qr-koodien avulla. Näyttelytilan sisäänkäynti ei ole esteetön.

Lönnströmin taidemuseo järjestää paljon maksuttomia yleisötapahtumia näyttelyyn liittyen. Voit tulla maistelemaan ilman kylmetessä lämmintä soppaa tai kuulemaan villiyrtti-illassa Suomen luonnon rikkautta. Tietoa tapahtumista: www.lonnstromintaidemuseo.fi/selviytymisopas-yleisotapahtumia

Nastja Säde Rönkkö (s. 1985) on palkittu helsinkiläinen kuvataiteilija, joka työskentelee monialaisesti mediataiteen, performanssin, yhteisötaiteen ja tekstin parissa. Hänen teoksiaan on ollut esillä yksityis- ja yhteisnäyttelyissä Suomessa ja kansainvälisesti. Vuonna 2019 Rönkkö valittiin vuoden nuoreksi taiteilijaksi. Kesäkuussa 2022 hän sai Beaconsfield-gallerian, Serlachius-museoiden ja Suomen Britannian- ja Irlannin-instituutin myöntämän Below Zero -palkinnon, jonka turvin hän toteuttaa seuraavan liikkuvan kuvan installaationsa vuonna 2023.

Teollisuusneuvos Teresia Lönnströmin testamentin mukaisesti perustettu Lönnströmin taidemuseo sr on vuodesta 2015 toteuttanut suuria nykytaiteen hankkeita yhdessä Suomessa työskentelevien taiteilijoiden kanssa. Lönnströmin taidemuseo on kunnianhimoisten projektien rahoittaja ja taiteilijoiden kumppani. Lönnström-projektit ovat rohkeiden taiteilijoiden suunnitelmista syntyneitä, yllättäviä ja ainutlaatuisia. Taiteilijat valitaan vuosittaisen haun kautta.

LISÄTIETOJA:

Museonjohtaja Silja Lehtonen, 045 874 5400, silja.lehtonen@lonnstromintaidemuseo.fi
Taiteilija Nastja Säde Rönkkö, 046 931 6908, nasti1985@gmail.com

www.lonnstromintaidemuseo.fi